

**Бережіть себе та своїх  
близьких!**



**Навчально-методичний центр  
цивільного захисту та безпеки  
життєдіяльності  
Кіровоградської області**

**МАТИ РЕАКЦІЇ ПІСЛЯ  
ЩЕПЛЕННЯ — ЦЕ  
НОРМАЛЬНО. ЯКИМИ ВОНИ  
БУВАЮТЬ І НА ЩО СЛІД  
ЗВЕРТАТИ УВАГУ?**



м. Кропивницький

Наша адреса:

Україна, 25009, Кіровоградська обл.,  
місто Кропивницький, вул. Княгині  
Ольги 2  
тел. 0522 330015  
e-mail: [nmc.kirovohrad@dsns.gov.ua](mailto:nmc.kirovohrad@dsns.gov.ua)  
сайт: [nmc.dsns.gov.ua/kr](http://nmc.dsns.gov.ua/kr)  
ми у Facebook:



Будуть реакції розвиватися чи ні — насправді це дуже індивідуальне питання й передбачити це складно. Реакції після щеплення можуть проявлятися місцево: почервоніння, припухлість, затвердіння, підшкірний вузлик чи гаряча на дотик шкіра в місці уколу, збільшення лімфатичних вузлів. А також загально: підвищення температури тіла, ломота у м'язах, відчуття нездужання, як під час звичної застуди.

На щастя, алергічні реакції трапляються вкрай рідко. Відповідно до даних Центру з контролю та профілактики захворювань США (CDC), ризик анафілактичного шоку після будь-якої вакцини надзвичайно низький і становить близько 1,3 випадків на мільйон введених доз вакцини.

Вакцина, як і будь-які медикаменти, хімічні засоби, укуси комах, засоби гігієни, харчові продукти й навіть пилок рослин, містить різні білкові та хімічні компоненти, тож у відповідь на неї також може розвинути важка алергічна реакція у вигляді анафілактичного шоку чи набряку Квінке. Анафілактичний шок — це тяжка алергічна реакція негайного типу, що може розвинути за кілька секунд або хвилин після введення алергену. При цьому відбувається різке падіння тиску та втрата свідомості.

Щоб виявити ризик алергічної реакції, перед вакцинацією батьки заповнюють анкету, де вказують реакції на попередні дози щеплень, відомі їм алергічні реакції в дитини та факт переливання компонентів крові. У кожному кабінеті, де проводиться вакцинація, є всі необхідні медикаменти, а персонал проходить щорічні навчання для надання невідкладної медичної допомоги при анафілактичному шоці. Тож навіть якщо реакція відбувається, дитина швидко отримає допомогу, що мінімізує ризики ускладнень. Саме тому важливо дотримуватись рекомендацій і залишатись у медичному закладі ще принаймні 30 хвилин після щеплення для спостереження.

Подекуди місцеві чи загальні реакції можуть турбувати дитину. Для знеболення чи зниження гарячки ви можете застосовувати безпечні для дітей препарати на основі парацетамолу та ібупрофену. Зазвичай на консультації лікар/ка розраховує актуальні дози цих засобів відповідно до ваги дитини. Не слід знижувати температуру свічками чи ін'єкціями анальгіну з димедролом. І в жодному разі не використовуйте з цією метою аспірин (ацетилсаліцилову кислоту). Це може спричинити виникнення

небезпечного для життя дитини стану — синдрому Рея.

Припухлість та почервоніння в місці введення вакцини не є алергічною реакцією. Тому застосовувати антигістамінні (протиалергічні) препарати, щоб зняти почервоніння або запобігти розвитку набряку Квінке просто немає сенсу. Це зайві серйозні препарати, які абсолютно не потрібні дитині в такій ситуації.

Не варто здійснювати жодних маніпуляцій із місцем, куди було введено вакцину. Накладати спиртові компреси, малювати йодні сітки, прикладати листки капусти, алое, мед чи наносити різні гомеопатичні мазі й так далі — усе це неефективно. Ба більше — це може мати додаткову подразнювальну дію, посилити набряк через приплив крові та створити умови для інфікування цієї ділянки.

Мочити місце вакцинації (купати дитину, відвідувати басейн), гуляти чи відвідувати спортивні секції, ходити в гості чи відвідувати дитячий колектив можна!

Насамкінець, маленька порада: не фокусуйте увагу дитини на реакціях, не перевіряйте зайвий раз, чи вже минула припухлість. Тоді поствакцинальний час мине спокійніше для вас і малюка.